

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

2017-2018

1. Identificació del mòdul

1.1. Dades del mòdul

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR DE IL·LUSTRACIÓ (LOE)
MÒDUL MEI06-DIBUIX APLICAT A LA IL·LUSTRACIÓ II

Curs	Període	Hores setmanals	Nombre de crèdits ECTS
Segon	Primer	8	8

Departament: **Dibuix i representació gràfica**

Professorat responsable:

Manuel Sánchez Monzó
Correu electrònic: msanchez@escoladisseny.com
Horari de tutories: [Fes clic per escriure](#)

Cap de departament

Antoni Alcover Bauzá
Correu electrònic: aalcover@escoladisseny.com
Horari d'atenció: [Fes clic per escriure](#)

1.2. Contextualització del mòdul dins el pla d'estudis

El mòdul persegueix exercitar a l'alumne en la pràctica d'aquesta disciplina com a manera d'explorar i desenvolupar la capacitat d'anàlisi, visió espacial, comprensió i abstracció. Els coneixements i habilitats adquirits permetran a l'alumne desenvolupar la creativitat i la capacitat per a generar idees i comunicar-les dintre de l'activitat professional.

1.3. Requisits per cursar el mòdul: *(Requisits previs, mínims o necessaris per cursar el mòdul i/o recomanacions, si escau)*

No n'hi ha

2. Normativa de referència

Real Decreto 596/2007, de 4 de mayo, por el que se establece la ordenación general de las enseñanzas profesionales de artes plásticas y diseño (BOE 25/05/2007).

Article 73 (programacions didàctiques) del *Decret 120/2002* autonòmic (BOIB núm. 120, 05-10-2002).

3. Objectius d'aprenentatge del mòdul

Representar gràficament les formes de l'entorn i les idees plàstiques de creació personal. • Resoldre aspectes espacials, lumínics i compositius. • Representar i interpretar gràficament la figura humana i animal, i la seva expressivitat facial i corporal. • Desenvolupar la capacitat de memoritzar i la retentiva visual. • Desenvolupar la sensibilitat estètica i la creativitat. • Desenvolupar pautes d'estil personal.

4. Continguts temàtics del mòdul *(distribuïts en unitats d'aprenentatge)*

4.1. Continguts temàtics

1. El model estàtic i en moviment.
2. Dibuix de retentiva i de memòria.
3. Anatomia humana i figura animal. Expressió facial i corporal. Distorsions.
4. Varietat de la figura humana. Gèneres, edats i grups racials.
5. Interpretació de la forma. L'estil. Trets personals de l'il·lustrador i recerca del propi estil.

Unitats didàctiques:

Unitats transversals: Interpretació de la forma. L'estil. Trets personals de l'il·lustrador i recerca del propi estil.

Dibuix de retentiva i de memòria.

- 1.- L'apunt del natural: dibuix arquitectònic.
- 2.- L'apunt del natural: dibuix de paisatge urbà.
- 3.- Anatomia humana: Expressió facial i corporal. Distorsions.
- 4.- Varietat de la figura humana. Gèneres, edats i grups racials.
- 5.- Anatomia humana: la mà i el peu.
- 6.- La figura humana vestida: l'indumentària.
- 7.- Figura humana: apunts del natural. El model estàtic i en moviment.

4.2. Distribució temporal

Opció A:

Unitats didàctiques	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Gen.
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

5. Materials i recursos didàctics

5.1. Bibliografia bàsica

ARNAULD M. Anatomia Artística
 AR ANDREW, L. Draw ings heads and hands
 ANDREW, L. Figure Draw ing
 BURNE, H. El dibujo anatómico a su alcance.Ed. Taschen
 2/3
 MUYBRIDGE, E. The human figure in motion. Ed. Chapman and Hall,L.D.
 GOLDFINGER, H. Human anatomy for artists. Ed.Oxford University Press Inc
 FABRY, G. Anatomy for fantasy artists.Ed.Barron's Educational Series
 HAMM, J. Draw ing the head and figure. Ed.The berckley publishing Group
 SIMBLET, S. Anatomia para artistas Ed.Blume

5.2. Bibliografia complementària

[Fes clic per escriure](#)

5.3. Altres recursos

[Fes clic per escriure](#)

6. Metodologia docent

6.1. Estratègies generals metodològiques

A principi de curs es proporcionarà el programa del mòdul amb la finalitat d'explicar i definir els objectius a complir, els mètodes de treball i els criteris d'avaluació. La participació activa de l'alumne en el desenvolupament de les classes és tan fonamental com la resolució dels exercicis pràctics, ja que aquests no són una fi en si mateixos, sinó un instrument de treball per a la compressió dels conceptes que desenvolupa el programa. Es fomentarà en l'alumne l'interès per la recerca, per l'estudi ordenat i metòdic de les solucions formals en cada cas

6.2. Organització i tipus d'activitats d'aprenentatge

L'alumne rebrà la pertinent informació prèvia a cada exercici així com assessorament durant la seva realització, per aconseguir el màxim nombre d'experiències amb la major economia de temps i de treball. S'articularà l'exposició teòrica del professor amb les intervencions dels alumnes intentant amb això desenvolupar una actitud crítica i reflexiva, així com fomentar l'estudi creatiu dels conceptes tractats a classe.

6.3. Instal·lacions del centre i material

Aula nº 12 de Dibuix dotada de material adequat, cavallets, estàtues d'escaiola i tarima per a model del natural

6.4. Activitats interdisciplinàries

[Fes clic per escriure](#)

6.5. Activitats complementàries i extraescolars

Fes clic per escriure

6.6. Atenció a la diversitat

La *Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació* (Títol II, equitat en l'educació) tracta de l'atenció educativa diferent de l'ordinària: Necessitat Específica de Suport Educatiu (ANESE), una categoria única que inclou l'alumnat amb Necessitats Educatives Especials (NEE), l'alumnat amb Dificultat Específiques d'Aprenentatge (DEA), l'alumnat amb Altes Capacitats (AC), l'alumnat d'Incorporació Tardana (IT), i l'alumnat amb Condicions Personals o d'Història Escolar (CP/HE), però en principi per l'ensenyament obligatori.

Per altra banda, la normativa autonòmica que regula els ensenyaments artístics professionals d'arts plàstiques i disseny no preveu l'**atenció a la diversitat** ni les **adaptacions curriculars individuals (ACI)** a l'aula, tan sols l'article 13.2 del *Real Decreto 596/2007* estatal estableix que: "Els centres que imparteixin ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny desenvoluparan i completaran els currículums establerts per l'Administració educativa corresponent, mitjançant la posada en pràctica del seu projecte educatiu i la implementació de programacions didàctiques que prenguin en consideració les característiques del context social i cultural, les necessitats de l'alumnat, amb especial atenció als que presentin una discapacitat, i les possibilitats formatives de l'entorn".

Aquestes mesures administratives, que recorda la disposició addicional 1ª del *Real Decreto 596/2007* estatal, es centren principalment en facilitar a l'alumnat els mitjans i recursos que siguin necessaris per accedir als ensenyaments artístics professionals d'arts plàstiques i disseny i cursar-los.

- Accés als estudis (article 17.1 del *Real Decreto 596/2007* estatal).
- Convocatòria extraordinària (article 19.5 del *Real Decreto 596/2007* estatal).
- Expedient acadèmic (article 20.2 del *Real Decreto 596/2007* estatal).

En aquest context, sempre hem intentat donar a l'alumnat un **tracte individualitzat i personalitzat**, raó per la qual pensem que no és necessari adoptar mesures especials per atendre l'alumnat amb problemes d'aprenentatge i altres necessitats educatives específiques, en un sentit (discapacitat psíquica, sensorial o motora, trastorns greus de conducta) o en un altre (superdotació, sobredotació). No obstant això, demanem l'alumnat una adreça de correu electrònic per estar en contacte, enviar i rebre exercicis, atendre consultes puntuals, i poder donar una millor atenció personalitzada, aquesta vegada en línia.

En tot cas, en tractar-se d'ensenyaments artístics professionals de lliure elecció, entenem que no es poden fer **adaptacions curriculars significatives**, en el sentit d'adequar els objectius educatius, eliminar o incloure determinats continguts essencials, i modificar els criteris d'avaluació.

Per contra, entenem que sí són possibles les **adaptacions curriculars no significatives** (modificacions dels elements del currículum que no afecten a l'assoliment dels objectius d'aprenentatge) i les **adaptacions d'accés al currículum** (elements organitzatius, recursos de tot tipus i optimització d'aquests), en el marc del *Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics a les Illes Balears*.

De fet, l'article 20.2 (documents bàsics d'avaluació i mobilitat dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny) del *Real Decreto 596/2007* estatal explica que les mesures d'adaptació curricular han de constar a l'expedient acadèmic de l'estudiant (si escau). Per altra banda, no s'ha de confondre l'**adaptació curricular no significativa** de la qual parlem amb l'adaptació a la que fa referència l'article 21 del *Real Decreto 596/2007* estatal està referida a l'**adaptació per trasllat d'expedient acadèmic** a un centre d'altra administració educativa.

7. Criteris, procediments i instruments d'avaluació i qualificació

7.1. Criteris d'avaluació generals del departament (si és el cas):

El Departament, en data 13-09-2017, ha acordat un 70% d'assistència coma mínim i la presentació del 100% d'exercicis per poder ser avaluat per avaluació contínua.

7.2. CA/Criteris d'avaluació del mòdul:

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per:

- 1.-Assistir regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades
- 2.-Participar regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades
- 3.-Demostrar interès per la matèria
- 4.-Utilitzar adequadament la metodologia i els diferents materials i tècniques del dibuix en la representació gràfica de formes de l'entorn, idees i conceptes.
- 5.-Saber representar formes, cossos i moviment.
- 6.-Saber representar formes i cossos il·luminats des de diferents focus de llum.
- 7.-Entendre i saber dibuixar les formes i el seu entorn.
- 8.-Saber representar la figura humana atenent les pautes estilístiques i comunicatives corresponents.
- 9.-Utilitzar adequadament els mètodes i les possibilitats plàstiques i expressives de la composició i organització de l'espai, atenent a criteris estètics i narratius.
- 10.-Realitzar dibuixos de retentiva i de memòria amb fidelitat a les característiques formals i estructurals del representat.
- 11.-Explorar i utilitzar pautes d'estil pròpies en el dibuix.
- 12.-Adequar el dibuix i les estratègies compositives a la intencionalitat estilística i temàtica de l'encàrrec. Identificar la tècnica i el concepte del dibuix en creadors de diferents èpoques i estils i emetre un judici crític argumentat sobre la seva obra.
- 13.-Presentar correctament els treballs adequant-los a les especificacions formals, conceptuals

7.3 Procediments i tècniques d'avaluació i criteris de qualificació o ponderació (ordinària, anual/febrer/juny)

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació	
			Avaluació continua / complementària	Avaluació final
<i>Tècniques d'observació (registres, llistes de control, etc.)</i>	NR	CA1, CA2, CA3.	5%	---
<i>Treballs i projectes</i>	R	CA4, CA5, CA6, CA7, CA8, CA9, CA10, CA11, CA12, CA13	75%	50%
<i>Prova objectiva parcial</i>	R	CA4, CA5, CA6, CA7, CA8, CA9, CA10, CA11, CA12	20%	50%
Total			100 %	100 %

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).

7.4. Criteris, procediments i instruments d'avaluació d'alumnes amb el mòdul pendent (extraordinària, setembre)

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació
<i>Treballs i projectes</i>	R	CA4, CA5, CA6, CA7, CA8, CA9, CA10, CA11, CA12, CA13	80%
<i>Prova objectiva final</i>	R	CA4, CA5, CA6, CA7, CA8, CA9, CA10, CA11, CA12	20%

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).

8. Altres observacions

(si és el cas)

Fes clic per escriure